

Bestuurdersaansprakelijkheid in de zorg

Bestuurders van een zorginstelling kunnen persoonlijk aansprakelijk worden gehouden, indien zij hun bestuurstaken ernstig veronachtzamen. Daarvan kan sprake zijn als de zorginstelling haar wettelijke en/of contractuele verplichtingen niet nakomt en (een of meer van) haar bestuurders daarvan een persoonlijk ernstig verwijt kan worden gemaakt.

Bestuurders dienen de zorginstelling (en zichzelf) te behoeden voor het veronachtzamen van toepasselijke (zorg)wetgeving en het tekortschieten op zorginhoudelijk terrein. Is bestuurdersaansprakelijkheid eenmaal vastgesteld, dan kan dit leiden tot persoonlijke schadeplichtigheid tegenover schuldeisers of, bij faillissement van de zorginstelling, de verplichting voor een bestuurder om het boedeltekort aan te vullen.

Over de aansprakelijkheid van zorgbestuurders is meermaals door rechters geoordeeld. Ter illustratie worden hieronder een aantal uitspraken toegelicht.

Patiëntveiligheid in het gedrang

Een zaak die voorlag aan het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden betreft een drietal bestuurders van een stichting die praktijkruimten en bijbehorende faciliteiten verhuurde, onder meer aan een zelfstandig kaakchirurg. Tijdens een toezichtbezoek had de IGZ (thans IGJ) vastgesteld dat de hygiëne, infectiepreventie en medicatieveiligheid in het praktijkpand tekort schoot. De IGZ verlangde dan ook een plan van aanpak en een hygiëneaudit. Nadat bij een hercontrole bleek dat nog altijd niet aan de voorwaarden voor verantwoorde zorg werd voldaan, beval de IGZ de sluiting van de OK-faciliteiten en de centrale sterilisatieafdeling. Volgens het gerechtshof had het bestuur de infectiepreventie en hygiënemaatregelen na het bezoek van de IGZ tot haar kernverantwoordelijkheid moeten maken. Door dit na te laten trof de bestuurders een persoonlijk ernstig verwijt, aldus het hof. Op grond hiervan werden de bestuurders hoofdelijk aansprakelijk gehouden voor de inkomens-, goodwill- en immateriële schade van de zelfstandig kaakchirurg die als gevolg van het handelen van het bestuur niet langer op de betreffende locatie praktijk kon voeren en wiens reputatie ernstig beschadigd raakte.

Grootschalige fraude

Een andere zaak gaat over een huidkliniek waar volgens het Gerechtshof Den Haag grootschalige fraude werd gepleegd doordat (opzettelijk) op grote schaal behandelingen werden gedeclareerd aan een zorgverzekeraar die niet daadwerkelijk waren verricht. Dit kon de bestuurders van de kliniek volgens het hof persoonlijk ernstig worden verweten. Daarbij werd voorop gesteld dat van bestuurders van een zorginstelling reeds in zijn algemeenheid mag worden verwacht dat zij zodanig zicht hebben op de bedrijfsvoering, de administratie en de declaraties dat een grootschalige fraude niet tot de mogelijkheden behoort. Van beide bestuurders werd aangenomen dat zij door hun positie en taken binnen de zorginstelling van de fraude afwisten. Beide bestuurders werden naast de kliniek hoofdelijk veroordeeld tot vergoeding van de door de fraude veroorzaakte schade.

Onverschuldigd betaalde laboratoriumonderzoeken

De derde zaak draait om de bestuurders van een behandelcentrum die door een ziekenkostenverzekeraar hoofdelijk werden aangesproken vanwege vermeend onverschuldigd betaalde laboratoriumonderzoeken. De bij de verzekeraar ingediende declaraties bevatte de onjuiste vermelding "huisarts", in plaats van de gegevens (AGB-code) van overige eerstelijnszorgverleners, van wie laboratoriumonderzoeken niet voor vergoeding in aanmerking komen. Volgens de rechtbank hadden de bestuurders deze onjuiste vermelding moeten en kunnen vaststellen en hadden zij met de verzekeraar in overleg moeten treden hoe dit probleem kon worden opgelost. Omdat de bestuurders dit hadden nagelaten, viel de bestuurders volgens de rechtbank een persoonlijk ernstig verwijt te maken, met aansprakelijkheid voor de schade van de verzekeraar tot gevolg. Het hoger beroep pakte echter anders en in het voordeel voor de bestuurders uit. Volgens het hof trof de bestuurders geen persoonlijk ernstig verwijt, in de kern omdat het declaratieproces (via het Vektis-systeem) te moeilijk bleek te doorgronden.

Advies?

Wij adviseren bestuurders in de zorg bij moeilijke besluiten of bij ondertoezichtstelling van de instelling door de IGJ bij voorkeur in een vroeg stadium. Dit om te voorkomen dat een situatie ontstaat waarin bestuurdersaansprakelijkheid kan worden aangenomen. Zo nodig voeren wij in rechte verweer.

Voor advies over bestuurdersaansprakelijkheid in de zorg kunt u contact opnemen met mr. E. Luijendijk (030-2122800 / e.luijendijk@kbsadvocaten.nl) of Mieke Stap (030-2122844 / mdb.stap@kbsadvocaten.nl).